

Vader en zoon Van Dalem genieten van het trainersvak

Foto: Stan Bos

vr 8 mei, 14:17

Jan (links) en Mark van Dalem voor de dug-out van voetbalclub HDS uit Leersum.

HEUVELRUG

Vader Jan (60) en zoon Mark (30) van Dalem zijn verslaafd aan het trainersvak. Jan is hoofdcoach bij HDS uit Leersum, Mark assistent-trainer bij DOVO uit Veenendaal. Tegenwoordig steekt senior vooral veel kennis op van junior. „Ik heb er respect voor dat je zó diep kijkt en alles probeert te analyseren.”

© Stan Bos

Al in de jaren dat Mark in de jeugd van HDS speelde en zijn vader de training verzorgde, zag Van Dalem senior al een trainer-in-de-dop in zijn zoon. Als Jan bepaalde oefeningen uitlegde, vroeg Mark al regelmatig aan zijn vader: ‘Kan het niet beter zo of zo?’ „Al op jonge leeftijd zag Mark bepaalde dingen in het veld”, vertelt Jan. „Die kon hij als trainer beter vertalen dan als speler in een veld”, voegt hij daar met een glimlach aan toe. „Toen Mark nog thuis woonde, keek hij al naar trainingen van Pep Guardiola. Dat wordt allemaal gevolgd. Hij steekt er veel energie in en leert er veel van.”

Dat Mark in zijn beginjaren als trainer aansloot als assistent van zijn vader bij DVSA uit Amerongen wekt dan ook geen verbazing. In het begin keek Van Dalem junior de kat uit de boom. Nu is het vooral andersom, vertelt zijn vader. „Ik leer nu dingen van Mark. Hij werkt met beelden. Dan zitten wij met de staf van HDS over de wedstrijd tactiek te praten en dan moeten we dingen omgooien omdat Mark het anders ziet. Dat zijn leuke dingen waar ik veel van opsteek.”

LEERMEESTER

Voor Mark is zijn vader een belangrijke leermeester, al ontwikkelde de kersverse inwoner van IJsselstein een eigen visie. „De jongere generatie wordt vaak als laptoptrainer weggezet”, vertelt Mark. „Dat krijg ik ook vaak over me heen, maar niet van mijn vader. Ik heb hem meegemaakt als trainer. Zijn kracht is dat hij een heel fanatieke, felle veldtrainer is die er extreem veel voor over heeft om te willen winnen. Zelfs zó veel dat ik soms denk: is het wel goed voor je gezondheid als je je zó druk maakt? Maar hij is ook een motivator die zorgt dat er keihard wordt gewerkt.”

De kracht van mijn vader is dat hij een fanatieke, felle veldtrainer is die er extreem veel voor over heeft om te willen winnen

Mark is juist tactisch heel sterk. „Maar ik ben ook veeleisend naar de groep. Dat vergt een bepaalde intensiteit. Die heb ik vanuit mijn vader meegenomen.”

Jan: „Ik herken wat Mark zegt. Op trainingen zat ik er in het begin bovenop en gaf ik de groep geen rust om te verslappen. Je wordt iets milder, al kan ik me soms langs de lijn druk maken. Thuis heb ik al zo vaak gehoord: ‘Denk om je hart’. Als ik me zo druk maak langs de lijn, kun je in de wedstrijd niet altijd meer volgen waar het om gaat. Dat temperament heb ik van nature. Ik volg ook meer de bal, Mark de rest wat er omheen gebeurt.”

ONBEWUST

Toen Mark nog thuis woonde, keken vader en zoon niet zelden samen naar een voetbalwedstrijd. Mark: „Als ik voor mezelf spreek, kan ik niet op een normale manier naar voetbal kijken. Onbewust let ik op hoe een team aanvalt, welke loopacties er worden gemaakt en kijk ik echt vanuit het oogpunt van een trainer. Niet omdat ik het beter weet, maar om te leren hoe ik het kan meenemen in mijn eigen visie. Ik volg nu graag NEC, internationaal kijk ik graag naar de teams van Guardiola. Wat NEC doet, doen ze bij Bayern München keer tien op topniveau.”

AJAX-FEYENOORD

Jan: „Als het Ajax-Feyenoord is, discussiëren we wel. Hij is voor Ajax, ik voor Feyenoord. Wij kijken heel anders. Ik kan dan rustig zitten en let minder op de inhoud. Ik heb er wel respect voor dat je zó diep kijkt en alles probeert te analyseren.”

Ook als trainers merken vader en zoon Van Dalem dat de maatschappij verandert. Ze proberen er zo goed mogelijk mee om te gaan. Mark, die assistent-trainer is bij DOVO, heeft er minder mee te maken dan zijn vader bij HDS. „Op het niveau waarop ik actief ben, is er een bepaalde norm wat er wordt gevraagd qua aanwezigheid en intensiteit. Op een lager niveau willen spelers nogal eens uit eten gaan met hun vriendin. Op divisieniveau hebben ze contracten.”

MENTALITEITSVERANDERING

Jan: „Toen ik ooit bij HDS begon, organiseerden spelers hun vakanties in vrije weekenden of tijdens de winterstop. Tegenwoordig vliegen ze uit. Zaterdag hadden we twaalf man en ging ons tweede niet door. Denk maar niet dat er iemand bij het eerste aanschoof. Dat is een mentaliteitsverandering waar je je heel druk over kunt maken, maar dat helpt niks.”

Ik herinner me dat Mark een keer een klap op het bord gaf en dat de magneten ervan afvielen. Daar schrokken de jongens enorm van

SAMENWERKEN

Hoewel de ambities van Mark op een hoger niveau liggen, zou hij ook vandaag de dag prima met zijn vader kunnen samenwerken. Ze deden het immers al eens bij DVSA en nu, op basis van wedstrijdbeelden, ook bij HDS. „Dan zijn we collega’s en wordt de waarheid gezegd. Al zegt hij meer de waarheid naar mij toe”, zegt Jan lachend.

„In de beginjaren kwam hij net kijken en was hij op twee spelers na jonger dan de rest. Dat is een hele omschakeling. Mark was ver in zijn oefenstof, maar minder hard. Dat heeft hij geleerd. Ik herinner me dat hij een keer een klap op het bord gaf en dat de magneten ervan afvielen. Daar schrokken de jongens enorm van.”

SPECIAAL ONDERWIJS

Uiteindelijk wil Mark, werkzaam in het speciaal onderwijs, van het trainersvak z’n beroep maken. „Op welke manier weet ik op dit moment nog niet zo goed. Ik ben er wel achter dat er meer een hoofdtrainer dan een assistent in mij zit.” Jan: „Daar ben ik het mee eens. Toen de hoofdtrainer bij DOVO een keer ziek was, stond Mark voor de camera. Hoe hij dat deed, daar neem ik mijn petje voor af. En het maakt me trots.”